# T013 BD IV 190-Q23-P28 Khuyên Hưởng Thọ Dục Lạc Thế Gian-Phật Bản Hạnh Tập

*Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)*

KINH PHAÄT BAÛN HAÏNH TAÄP QUYEÅN 23

Phaåm 28: KHUYEÂN HÖÔÛNG THOÏ DUÏC LAÏC THEÁ GIAN (Phaàn 2)

Qua ñeâm aáy, ngaøy hoâm sau trôøi vöøa taûng saùng, Boà-taùt maëc y phuïc chænh teà rôøi khoûi nuùi Baøn-traø ñi chaäm raõi vaøo thaønh Vöông xaù khaát thöïc. Treân ñöôøng ñi, Ngaøi quaùn saùt caùc aám ñeàu khoå, khoâng, voâ thöôøng, muoán caàu phaùp Voâ dö ñaïi Nieát-baøn. Ngaøi nhìn xa moät taàm, ñieàu phuïc caùc caên, caùc caûnh oâ nhieãm chaáp tröôùc ñeàu bò ñoaïn tröø khoâng coøn moät veát oâ tröôïc. Roài Ngaøi laïi nghó nhö theá naøy: “Hoâm nay Ta khaát thöïc maø khoâng coù bình baùt, khi ñöôïc vaät thöïc, bieát ñöïng vaøo ñaâu.” Nghó roài, Ngaøi lieàn ñi chung quanh tìm xin baùt maø khoâng coù. Boãng thaáy nôi kia coù moät ao sen, Ngaøi lieàn noùi vôùi ngöôøi giöõ ao: –Xin Nhaân giaû vui loøng cho toâi moät laù sen trong ao? Ngöôøi giöõ ao nghe qua lieàn ñoàng yù, vaøo ao ngaét laáy moät laù sen daâng cho Boà-taùt. Boà-taùt nhaän laù sen, roài höôùng veà thaønh khaát thöïc. Luùc baáy giôø daân chuùng trong ngoaøi thaønh Vöông xaù quan saùt tæ mæ cöû chæ cuûa Boà-taùt, ñoàng thôøi laïi thaáy Boà-taùt coù oai thaàn röïc rôõ, thaáy roài taâm hoï cho laø vieäc quaù ö hy höõu, cuøng nhau baøn taùn: “Vò naøy phaûi chaêng laø vò trôøi Ñaïi Töï taïi ba maét giaùng ñeán xöù naøy? Trong soá ñoù coù nhöõng ngöôøi saép kinh doanh söï nghieäp ñi laøm aên xa phöông khaùc, hoï vöøa thaáy Boà-taùt lieàn ñoåi yù khoâng ñi, laïi cuøng nhau keùo veà höôùng Boà-taùt; hoaëc coù ngöôøi saép laøm söï vieäc, giöõa ñöôøng thaáy dung nghi cuûa Boà-taùt hoï lieàn boû söï vieäc höôùng veà Boà-taùt; hoaëc coù ngöôøi ñang ngoài vöøa thaáy Boà-taùt, baát chôït vuøng daäy chaïy mau ñeán beân Boà-taùt; hoaëc coù ngöôøi höôùng veà phía Boà-taùt chaép tay cung kính; hoaëc coù ngöôøi cuùi ñaàu leã baùi; hoaëc coù ngöôøi duøng aâm thanh tao nhaõ ca ngôïi Boà-taùt: “Laønh thay! Laønh thay! Ngaøi ñeán ñaây!.” Khi aáy taát caû daân chuùng trong thaønh Vöông xaù thaáy Boà-taùt, khoâng moät ai maø khoâng hoan hyû aùi moä. Hoaëc trong thaønh coù nhöõng keû nhieàu chuyeän noùi lôøi ñaûo loaïn, lôøi phuø phieám khi ñoái tröôùc Boà-taùt hoï ñeàu laëng thinh ñi theo Boà-taùt. Hoaëc coù giaø treû trai gaùi ôû boán phöông thaønh Vöông xaù, hoï saép laøm nhöõng vieäc khaùc ñeàu boû vieäc cuûa mình ñeàu chieâm ngöôõng Boà-taùt maét khoâng nhaùy, cho laø vieäc chöa töøng coù, quan saùt thaân hình Boà-taùt moät caùch tæ mæ: Maët maøy maét traùn, vai coå tay chaân cuøng haønh vi cöû chæ. Moät khi hoï quaùn saùt moät nôi naøo treân thaân, ñeàu öa thích, khoâng theå nhìn sang nôi khaùc. Baáy giôø Boà-taùt ñang ñoä thieáu nieân cöôøng traùng, xinh ñeïp, chính laø thôøi kyø traøn ñaày nhöïa soáng saéc ñeïp nhö nôû hoa, maø laïi xaû boû cung ñieän xuaát gia taàm ñaïo. Giöõa ñoâi chaân maøy cuûa Ngaøi coù sôïi loâng traéng xoay veà beân phaûi, hai haøng loâng maøy daøi nhoû, ñoâi maét lôùn daøi roäng, uy ñöùc toûa khaép, thaân theå saùng röïc, uy nghieâm ñaùng kính, chieáu khaép xa

gaàn, giöõa hai möôi ngoùn tay vaø chaân ñeàu coù maøng moûng lieân keát nhö maønh löôùi. Ngaøi coù taøi trò hoùa taát caû nhaân thieân, oai ñöùc thaàn löïc cuûa Boà-taùt bao truøm taát caû, trong theá gian khoâng ai saùnh baèng. Coù baøi keä: Treân ñöôøng Boà-taùt ung dung böôùc Quaàn chuùng ñua nhau ñoàng chieâm ngöôõng

Chæ thaáy aùnh saùng moät phaàn thaân Thaáy roài lieàn phaùt taâm hoan hyû. Ñoâi maøy nhoû daøi nhö voøng nguyeät Ñoâi maét xanh ñen nhö traâu chuùa Thaân theå trong saùng toûa haøo quang Möôøi ngoùn tay chaân coù maøn löôùi, Ngöôøi xem thaáy saéc ñeïp tuyeät vôøi Ñaïi chuùng töï nhieân theo Boà-taùt Chieâm ngöôõng töôùng toát thaät trang nghieâm Taát caû moïi ngöôøi raát hoan hyû. Baáy giôø thaàn thuû hoä thaønh Vöông xaù thaáy oai nghi cuûa Boà-taùt, taâm hoaûng sôï run raåy chaúng an, thaàm nghó: “Ñaây laø vò ñaïi thaàn xöù naøo muoán ñeán choã ôû cuûa ta?” Khi aáy Boà-taùt ñöôïc voâ soá daân bao vaây chung quanh taû höõu tröôùc sau, ñeå chieâm ngöôõng dung nhan Boà-taùt. Ngaøi ñi boä töø töø höôùng veà thaønh Vöông xaù ñeå khaát thöïc, vôùi y phuïc nghieâm chænh, nhaát taâm ñònh yù, chaêm chuù thuùc lieãm caùc caên, ñoâi maét ñaêm chieâu nhìn xuoáng, hai tay naâng ñôõ laù sen duøng laøm bình baùt, hai chaân nheï nhaøng böôùc ñeàu khoâng chaäm khoâng nhanh höôùng veà phía tröôùc, luùc ñi luùc ñöùng, khi cuùi xuoáng ngöôùc leân, noùi chung moïi cöû chæ ñaày ñuû oai nghi ung dung, töï taïi, moïi ngöôøi troâng thaáy ñeàu raát hoan hyû. Ngaøi chöùng phaùp thieàn chæ toái thöôïng toái thaéng, taâm ñöôïc ñieàu hoøa, thaân theå uyeån chuyeån, nhö töôïng vöông ñöôïc thuaàn hoùa, khoâng coù ñieàu ueá tröôïc gioáng nhö ao nöôùc trong saïch, thaân luoân luoân toûa haøo quang chung quang ñoä moät taàm, nhö caây Sa-la ñang ñoä nôû hoa, nhö pho töôïng vaøng töø ñaát xuaát hieän, ñaày ñuû caùc töôùng trang nghieâm moät caùch vieân maõn, nhö maët traêng giöõa ñaùm sao treân baàu trôøi ñen toái, nhö vaàng nhaät chieáu saùng caû theá gian. Khi aáy taát caû taàng lôùp daân chuùng trong thaønh Vöông xaù thaáy Boà-taùt ñi treân ñöôøng phoá taâm hoï ñeàu hoan hyû cho laø vieäc chöa töøng coù. Hoaëc nhö haïng thöông gia giao dòch buoân baùn trong thaønh thì ñình chæ vieäc buoân baùn khoâng ñeán chôï; hoaëc coù nôi töûu ñieám bình thöôøng coù nhieàu ngöôøi say söa tinh thaàn ñieân ñaûo roái loaïn, thì hoâm nay hoï ñeàu tænh taùo khoâng aên uoáng say söa, boû taát caû yeán hoäi ca haùt, ñeàu cuøng nhau chaïy nhanh ñeán choã Boà-taùt; hoaëc coù ngöôøi ñi theo hai beân ñeå chieâm ngöôõng Boà-taùt; hoaëc coù ngöôøi chaïy veà phía tröôùc xoay coå laïi xem; hoaëc coù ngöôøi ñi ñaøng sau. Laïi trong thaønh Vöông xaù coù voâ soá phuï nöõ, hoaëc hoï töïa beân cöûa ñi, hoaëc ñöùng beân trong cöûa soå, hoaëc coù ngöôøi ôû trong laàu hay treân cao oác maø troâng, hoâm ñoù moïi sinh hoaït thöôøng ngaøy ñeàu nghæ caû ñeå troâng nhìn Boà-taùt. Trong thaønh, nhaø nhaø ñeàu môû cöûa hoan hyû ñoùn möøng, hoï cuøng nhau noùi: “Ngöôøi naøy laø ai? Töø ñaâu ñeán ñaây? Thuoäc doøng hoï naøo? Danh hieäu laø chi maø dung nhan xinh ñeïp, haønh ñoäng deã caûm meán theá naøy? Maø chuùng ta töø xöa ñeán giôø chöa töøng thaáy töôùng maïo ñeïp ñeõ khaùc thöôøng nhö vaäy phaûi chaêng laø Sa-moân hay Baø-la-moân?” Tieáng ca tuïng vang khaép trong ngoaøi thaønh. Luùc baáy giôø vua

nöôùc Ma-giaø-ñaø teân laø Taàn-ñaàu-sa-la hoï Thí-ni ñoùng ñoâ taïi thaønh Vöông xaù, khi chöa leân ngoâi ñaõ mong caàu vôùi naêm nguyeän: 1. Sôùm leân ngoâi khi coøn tuoåi treû. 2. Sau khi leân ngoâi nguyeän trong quoác ñoä toâi trò hoùa, gaëp ñöôïc Ñöùc Phaät Theá Toân xuaát hieän. 3. Neáu khi Phaät xuaát hieän ôû ñôøi, toâi ñích thaân phuïng thôø cuùng döôøng Phaät. 4. Neáu sau khi ñöôïc phuïng thôø cuùng döôøng roài, cuùi xin Phaät vì toâi thuyeát phaùp ñaùp öùng nhö sôû nguyeän.

5. Neáu Phaät ñaõ vì toâi thuyeát phaùp, toâi nghe phaùp roài, nguyeän khoâng huûy baùng, ñöôïc phaùp roài theo ñoù phuïng haønh. Khi vua Taàn-ñaàu-sa-la ngoài treân laàu cao coù haøng ñaïi thaàn haàu chung quanh, xa xa nhìn thaáy Boà-taùt cuøng ñaùm ngöôøi töø töø keùo nhau vaøo thaønh Vöông xaù. Nhaø vua vöøa thoaùng thaáy Boà-taùt, raát ñoãi ngaïc nhieân, voäi vaõ xuoáng laàu, môû cöûa cung ra khoûi thaønh. Nhaø vua thaáy oai nghi cöû chæ thaân hình ñoan chaùnh cuûa Boà-taùt khoâng ai saùnh baèng gioáng nhö maët traêng xuaát hieän giöõa ñaùm sao treân baàu trôøi ñen toái, ñöôïc moïi ngöôøi öa thích ngaém xem, gioáng nhö ngoïc ma-ni trong ngoaøi trong suoát saùng röïc. Toân nhan Boà-taùt traøn ñaày oai ñöùc choùi saùng trang nghieâm cuõng nhö vaïây. Vua Taàn-ñaàu thaáy toân nhan Boà-taùt toát ñeïp nhö vaäy, lieàn baûo quaàn thaàn: –Ta töø khi sinh ra cho ñeán hoâm nay, chöa töøng thaáy ngöôøi naøo coù maét muõi, maët maøy, saéc thaân hình dung nhö vaäy. Traùn cao roäng baèng phaúng, trong saùng phaân minh, chieáu soi toû roõ, gioáng nhö hoa sen trong nöôùc maø chaúng dính moät tí nöôùc. Thaân ñaày oai ñöùc, taát caû loâng treân mình ñeàu xoay veà phía höõu. Giöõa hai chaân maøy coù sôïi loâng traéng trong saïch tôï nhö löu ly hay baïch ngoïc, cuõng gioáng nhö boït söõa saùng choùi voâ cuøng, gioáng nhö aùnh saùng traêng raèm. Hai baøn chaân moãi böôùc ñi ñeå laïi treân maët ñaát hình ngaøn caêm xe khoâng sai leäch; khoâng coù traïng thaùi kinh haõi run sôï, trí tueä Ngaøi yeân tónh nhö nuùi Tu-di. Khoâng bieát töø ñaâu Ngaøi xuaát hieän ñeán thaønh naøy. Naøy caùc khanh, neân xem xeùt ngöôøi naøy thuoäc doøng hoï naøo? Con ai? Sinh ôû nöôùc naøo? Danh hieäu laø chi maø coù hình dung toát ñeïp ñaùng yeâu ñaùng meán, khoâng bieát lyù do gì du haønh ñeán ñaây? Baáy giôø, trong caùc ñaïi thaàn, hoaëc coù ngöôøi cho raèng vò naøy laø Thieân vöông, coù ngöôøi cho laø trôøi Ñeá Thích, coù ngöôøi laïi cho raèng laø Ñaïi Long vöông, coù ngöôøi cho raèng laø vua A-tu-la Tyø-ma-chaát-ña, coù ngöôøi cho raèng laø vua A-tu-la Baø-leâ, coù ngöôøi cho raèng laø thaàn vöông Hoä theá Tyø-sa-moân, coù ngöôøi cho raèng laø Nhaät Thieân töû, coù ngöôøi cho raèng laø Nguyeät Thieân töû, coù ngöôøi cho raèng laø trôøi Ñaïi Töï taïi, coù ngöôøi cho raèng laø Phaïm thieân. Laïi coù caùc boác sö Baø-la-moân taâu: –Taâu Ñaïi vöông, ngaøi phaûi bieát, theo lôøi daïy töø tröôùc ñeán sau trong caùc luaän cuûa chuùng toâi, thì ngöôøi naøy nhaát ñònh laø Chuyeån luaân thaùnh vöông. Vì sao? Vì hoâm nay thaáy thaân theå vò ñaïi só naøy coù ñaày ñuû caùc töôùng toát. Trong soá ñaïi thaàn laïi coù ngöôøi taâu: –Xin Ñaïi vöông phaûi bieát thaät coù vieäc naøy. Taïi sao? Caùch ñaây chaúng bao xa hôn möôøi do-tuaàn veà phía Baéc, döôùi chaân nuùi Tuyeát coù doøng hoï Thích. Doøng hoï naøy coù moät quoác gia teân laø Ca-tyø-la Baø-toâ-ñoâ. Vua cai trò nöôùc naøy thuoäc doøng hoï Thích teân laø Tònh Phaïn, haï sinh moät Thaùi töû quyù danh laø

Taát-ñaït-ña, hoï Thích coøn goïi laø Cuø-ñaøm. Ngaøy sinh Thaùi töû, nhaø vua lieàn môøi caùc töôùng sö Baø-la-moân ñeán xem töôùng. Khi caùc töôùng sö xem xong taâu vôùi Ñaïi vöông: “Baïch Ñaïi vöông, xin ngaøi bieát cho, ñoàng töû naøy ñuû hai töôùng: 1. Neáu Ngaøi ôû taïi gia seõ laøm Chuyeån luaân thaùnh vöông, ñöùng ñaàu trong boán chaâu thieân haï giöõ gìn coõi ñaïi ñòa, cho ñeán duøng ñuùng phaùp trò hoùa theá gian. 2. Neáu xaû boû vöông vò, nhaát ñònh thaønh Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, danh tieáng vang khaép möôøi phöông. Baïch Ñaïi vöông, ngöôøi naøy chaéc chaén laø Thaùi töû Taát-ñaït-ña khoâng coøn nghi ngôø gì nöõa. Vì sao? Vì vò aáy nay ñaõ xaû boû quoác thaønh xuaát gia, caïo boû raâu toùc, saéc thaân nhö

vaøng roøng maëc chieác ca-sa du haønh ñeán ñaây. Roài vò aáy noùi keä: Töôùng sö nöôùc noï döï ñoaùn raèng Chaúng ôû ngoâi vua aét thaønh Phaät Chaéc chaén ngöôøi naøy con hoï Thích Xuaát gia khoå haïnh mong giaùc ngoä. Nghe vò ñaïi thaàn noùi xong, vua Taàn-ñaàu-sa-la suy nghó: “Nhö thuôû xöa ta töøng phaùt nguyeän, neáu ñuùng nhö vaäy thì nguyeän ta ñöôïc thaønh töïu.” Nhaø vua lieàn baûo hai ñaïi thaàn: –Neáu hai khanh hieåu bieát, mau ñi theo doõi ngöôøi xuaát gia kia döøng nghæ ôû nôi naøo, sau khi ñaõ bieát choã ôû, neân caáp toác veà baùo laïi cho ta bieát. Sau ñoù, ta ñích thaân ñeán chieâm ngöôõng vaø cuùng döôøng thöa hoûi nhaän laõnh nhöõng ñieàu chöa töøng nghe. Hai ñaïi thaàn vaâng thaùnh chæ, cuøng nhau ñi theo sau Boà-taùt, khoâng chuùt naøo rôøi. Boà-taùt ôû trong thaønh Vöông xaù, khi khaát thöïc, nhìn thaáy moïi nôi quaàn chuùng ñeàu ñoâng nghòt neân suy nghó: “Quaàn chuùng naøy khoâng nôi nöông töïa, khoâng coù ai cöùu giuùp, thöôøng bò sinh giaø beänh cheát troùi maø khoâng bieát sôï haõi lo aâu, laïi cuõng khoâng bieát caàu ñaïo cöùu caùnh, khoâng coù ñaïo sö, laïi ngu si hoân aùm, chìm ñaém trong phieàn naõo, ngaøy ngaøy bò toån haïi, vì si meâ voâ trí neân khoâng hay bieát. Do ñoù tham ñaém thaân nguõ aám khoå, khoâng, voâ thöôøng, maø khoâng bieát nhaøm chaùn xa lìa.” Boà-taùt tö duy nhö vaäy roài, phaùt khôûi loøng töø bi, gia taêng, tinh taán duõng maõnh gaáp boäi phaàn, haøng phuïc taâm yù mình, vôùi yù nghó: “Ta nay seõ laøm choã nöông töïa cho taát caû ngöôøi theá gian. Ta seõ cöùu vôùt söï khoå naõo cho theá gian. Ta seõ vì theá gian giaûng noùi ñeán choã chaám döùt sinh giaø beänh cheát.” Baáy giôø ñoâi maét cuûa Boà-taùt nhìn veà phía tröôùc chöøng khoaûng moät ñöôøng caøy, im laëng chaêm chuù töø töø caát böôùc, oai nghi teà chænh tuaàn töï khaát thöïc khaép thaønh Vöông xaù. Sau khi khaát thöïc xong, Ngaøi ung dung rôøi khoûi thaønh, laàn laàn höôùng veà nuùi Baøn-traø-baø, tieán ñeán gaàn chaân nuùi, ngoài beân bôø moät doøng suoái, chaùnh nieäm an toïa, tuøy thöùc aên ngon dôû, nhö phaùp maø thoï duïng. AÊn xong Ngaøi xeáp y, röûa tay chaân, lieàn leân taän ñaûnh nuùi Baøn-traø, ñi veà phía Nam, tìm ñöôïc moät khu röøng coù doøng suoái trong maùt, caây coái töôi toát, caønh laù hoa quaû sum sueâ, coù nhieàu loaïi chim thuù daïo chôi trong ñoù. Ngaøi ñeán giöõa nhöõng caây ñaïi thoï traûi taám thaûm coû ngoài kieát giaø maét höôùng veà phöông Ñoâng, thaân hình ngay ngaén, chaùnh yù tö duy, ñieàm nhieân an toïa, nhö sö töû böôùc vaøo trong hang khoâng chuùt kinh sôï, thaân ñaép chieác ca-sa aùnh saùng röïc rôõ, dung maïo ñoan nghieâm toát ñeïp, aùnh saùng toûa khaép, gioáng nhö aùnh saùng maët trôøi xuaát hieän ban mai. Coù keä: Nuùi

Baøn-traø röøng caây saàm uaát Chim thuù daïo chôi raát thoûa tình Thaân ñaép ca-sa nhö traêng saùng AÙnh saùng traøn ngaäp tôi bình minh. Baáy giôø Boà-taùt ngoài döôùi goác caây tö duy theá naøy: “Ta neân ôû nôi ñaây tu hoïc: Khoâng nhaân, khoâng ngaõ, khoâng chuùng sinh, khoâng thoï maïng, khoâng chuùng sinh, laïi khoâng chuû teå, khoâng coù thaéng ngaõ vaø khoâng döôõng duïc, caùi thaân nguõ aám naøy taát caû ñeàu khoâng, khoâng coù maïng cuõng khoâng coù thöùc. Taát caû caùc phaùp chæ laø giaû danh goïi laø chuùng sinh maø thoâi.” Luùc aáy hai vò ñaïi thaàn cuûa vua Taàn-ñaàu-sa-la, luoân luoân theo saùt beân Boà-taùt. Roài moät ngöôøi ngoài veà phía tröôùc caùch Boà-taùt khoâng xa, coøn moät ngöôøi voäi vaõ veà baùo tin cho

vua Taàn-ñaàu-sa-la bieát. Söù giaû ñeán nôi, quyø xuoáng taâu Ñaïi vöông: –Thöa Ñaïi vöông neân bieát, ngöôøi xuaát gia ñoù khaát thöïc xong rôøi thaønh Vöông xaù höôùng veà nuùi Baøn-traø, sau khi thoï trai xong... cho ñeán thaân ngoài nghieâm chænh, maët höôùng veà phöông Nam (nhö noùi ôû treân). Ngaøy nay Ñaïi vöông muoán chieâm baùi, xin Ngaøi mau mau ñeán ñoù. Ñaïi vöông Taàn-ñaàu-sa-la nghe söù giaû trình baøy döùt lôøi, lieàn ra leänh saém söûa haønh trang xa giaù chænh teà toát ñeïp, leân xe tröïc chæ veà nuùi Baøn-traø. Khi vua Taàn-ñaàu vöøa ñeán chaân nuùi, töø xa troâng thaáy thaân hình ñoan chaùnh cuûa Boà-taùt, taâm vui thích voâ cuøng, naøo laø dung nhan nhö traêng saùng giöõa ñaùm sao trong baàu trôøi ñen toái, nhö khoái löûa khoång loà saùng röïc giöõa nuùi röøng toái taêm, nhö laøn ñieän chôùp xeù tan ñaùm maây muø daøy ñaëc. Vua nöôùc Ma-giaø-ñaø thaáy Boà-taùt ngoài döôùi goác caây cuõng nhö vaäy. Thaáy roài nhaø vua cho laø vieäc quaù ö hy höõu, heát söùc vui möøng traøn ngaäp chaâu thaân, roän khaép caû ngöôøi voäi vaõ böôùc xuoáng xe ñi boä ñeán beân Boà-taùt vaán an söùc khoûe, baïch Ngaøi: –Ngaøi ít beänh naõo, töù ñaïi coù an oån chaêng? Coù keä: Vua troâng Boà-taùt nhö Thieân chuû Thaân theå saùng loøa loøng hoan hyû Vaán an söùc khoûe, thaân an oån Ít beänh, ít buoàn, thaân khoâng beänh. Luùc baáy giôø Boà-taùt mæm cöôøi, duøng gioïng Phaïm thieân noùi lôøi tao nhaõ dòu daøng, caâu vaên phaân bieät, töø ngöõ roõ raøng khoâng coù lôøi oâ nhieãm thaêm hoûi vua Taàn-ñaàu-sa-la nöôùc Ma-giaø: –Ñaïi vöông toát ñeïp, raát an laønh, coù taøi trò hoùa daân chuùng. Ñaïi vöông töø nôi xa naøo ñeán? Xin taïm ngoài an nghæ. Khoâng bieát ngaøi möu caàu vieäc gì maø nhoïc söùc ñeán ñaây? Vua Taàn-ñaàu-sa-la nghe Boà-taùt vaán an nhö vaäy, tieán ñeán tröôùc Boà-taùt, ngoài an oån treân moät phieán ñaù. Nhaø vua muoán traéc nghieäm taâm Boà-taùt neân baïch: –Thöa Nhaân giaû, hoâm nay neáu Ngaøi khoâng töø nan moûi meät, cho traãm hoûi vaøi lôøi, vì trong loøng traãm coù ñieàu nghi ngôø, cuùi xin Nhaân giaû giaûi toûa moái nghi. Nhaø vua lieàn hoûi: –Nhaân giaû laø ngöôøi gì? Laø chö Thieân hay loaøi roàng? Laø Phaïm thieân hay Ñeá Thích? Laø ngöôøi hay thaàn linh? Vôùi taâm khoâng kieâu maïn, khoâng tham duïc, khoâng saân haän ñeå nhoå saïch taát caû gai phieàn naõo, laïi cuõng khoâng taâm dua nònh, Boà-taùt ñaùp lôøi vua Taàn-ñaàu-sa-la nöôùc Ma-giaø: –Xin Ñaïi vöông bieát cho, Ta chaúng phaûi laø chö Thieân, chaúng phaûi laø loaøi roàng, chaúng phaûi laø Phaïm thieân... Ta laø ngöôøi. Naøy Ñaïi vöông, Ta muoán caàu ñaïo tòch tónh, neân boû ngai

vaøng xuaát gia. Vua Taàn-ñaàu-sa-la nöôùc Ma-giaø baïch Boà-taùt: –Thöa Nhaân giaû Tyø-kheo, thaáy Nhaân giaû loøng ta raát hoan hyû, do vì ngaøy nay coù ñieàu uaån khuùc cuõng do vì ta aùi kính Nhaân giaû, muoán hoûi ñoâi lôøi, cuùi xin Nhaân giaû vui loøng nghe cho. Vì sao Nhaân giaû ñang ñoä thanh xuaân, söùc löïc doài daøo khoûe maïnh, laïi hình dung ñoan chaùnh dòu daøng ñeïp ñeõ khoâng ai saùnh baèng, chính laø thôøi kyø maëc tình thoï höôûng thuù vui, laïi phaùt taâm xa lìa vöông cung xuaát gia laøm Sa-moân, ngoài moät mình trong nuùi vaéng? Laïi nöõa, Nhaân giaû coù thaân hình nhö vaäy, thaät ñaùng thoa höông chieân-ñaøn, chaúng neân ñaép ca-sa theá naøy! Hai tay Nhaân giaû vôùi nhöõng ngoùn coù ñöôøng chæ nhö böùc hoïa, chæ neân trò hoùa daân chuùng, nhaän laáy ñaày ñuû cao löông traêm vò tuøy yù thöôûng thöùc,

naøo phaûi böng baùt ñi töøng nhaø xin aên. Roài vua noùi keä: Thaân Ngaøi neân thoa höông chieân-ñaøn Chaúng neân maëc taám ca-sa cuõ Baøn tay Ngaøi chæ ñaïo theá gian Ñaâu phaûi soáng haønh ngheà khaát thöïc. Vua Taàn-ñaàu-sa-la noùi keä naøy roài, laïi baïch Boà-taùt: –Ngaøy nay Nhaân giaû vì aùi kính phuï vöông neân khoâng nhaän vöông vò, xaû tuïc xuaát gia. Nay toâi thænh Nhaân giaû ôû laïi nöôùc toâi thoï höôûng nguõ duïc, nhöõng gì Nhaân giaû caàn duøng toâi ñeàu xin cung caáp theo yù muoán. Nhö caàn tieàn cuûa toâi xin cung caáp tieàn cuûa... cho ñeán caùc theå nöõ haàu haï cuûa toâi, ñeàu cung caáp cho Nhaân giaû. Toâi seõ phaân ñoâi ñaát nöôùc cho Nhaân giaû cai trò, Nhaân giaû coù theå ôû nôi ñaát nöôùc toâi nhaän laõnh vöông vò, toâi cung phuïng Nhaân giaû khoâng coù gì thieáu huït. Vì sao nhö vaäy? Toâi nhaän thaáy thaân theå Nhaân giaû dòu daøng chaúng neân soáng trong caûnh nuùi röøng vaéng veû, laïi ngoài treân ñaát vôùi thaûm coû khoâ, sôï e toån thöông ñeán söùc khoûe sinh ra beänh taät. Xin Ngaøi trò vì quoác gia toâi ñoä moät thôøi gian ngaén, khi naøo phuï vöông Nhaân giaû giaø yeáu, Ngaøi seõ trôû veà boån quoác leân ngoâi vua. Neáu ngaøy nay Nhaân giaû ñoaùi töôûng ñeán toâi, thöông xoùt ñeán toâi, xin Nhaân giaû nhaän laõnh vöông vò, roài ôû ñaây cai trò. Nhö Nhaân giaû töï cho mình laø doøng hoï toân quyù cuûa moät ñaïi toäc, cheâ quoác gia toâi chaät heïp, ñaát ñai nhô nhôùp thì toâi cuøng quaàn thaàn baù quan vaïn daân, vì Nhaân giaû môû mang bôø coõi bieân cöông, ñeå quoác gia to lôùn roäng raõi hôn, roài cuøng Nhaân giaû cai trò. Luùc ñoù, toâi nguyeän ñöôïc bang giao cuøng quyù toäc, keát nghóa thaâm tình nhö quyeán thuoäc. Mong Nhaân giaû chaúng neân nghi ngôø cho laø khoâng chaân thaät. Roài vua noùi keä: Nhaân giaû töï cho doøng ñaïi toäc Cheâ nöôùc traãm nhoû chaúng nhaän lôøi Traãm vôùi ñaïi thaàn coäng baù quan Môû mang bôø coõi theâm roäng lôùn. Luùc baáy giôø vua nöôùc Ma-giaø-ñaø noùi keä roài, laïi thöa Boà-taùt: –Toâi coù taâm aùi kính toân troïng Nhaân giaû, maø ngaøy nay Ngaøi ñi khaát thöïc ñoä nhaät. Ngaøi haõy noã löïc phaùt taâm roäng raõi nhaän laáy ñòa vò, taøi saûn vaø thuù vui nguõ duïc. Vì côù sao Nhaân giaû laïi nhaän vieäc naøy? ÔÛ trong cung thöôûng thöùc saéc ñeïp cuûa theå nöõ vui chôi hoan laïc, ñaõ coù theå laøm ngöôøi höôûng phöôùc baùo theá gian, ôû vò lai cuõng vaäy. Neáu ngaøy nay Ngaøi khoâng thoï höôûng ba vieäc naøy, hay xaû boû moät trong ba vieäc, thì trong hieän taïi hay vò lai cuõng khoâng ñöôïc ñaày ñuû phöôùc baùo. Neáu coù

nhaän laáy cuõng bò thieáu huït. Do vaäy, Nhaân giaû haõy phaùt taâm roäng raõi ñeå thoï höôûng ba thuù vui naøy. Thoï höôûng ba thuù vui ñoù, Ngaøi seõ söû duïng thôøi thieáu nieân vôùi quaû baùo hình dung tuaán tuù nhaän laáy laø ñòa vò, tieàn taøi vaø duïc laïc. Ngöôøi ñaøn oâng ôû theá gian ñoâi khi höôûng thoï duïc laø ñeå sinh con caùi thöøa keá. Ñaây laø taøi saûn quyù baùu nhaát. Cho neân Nhaân giaû ñöøng ñeå boû qua cô hoäi! Laïi nöõa nhö ñoâi caùnh tay khoûe cuûa Nhaân giaû phaûi duøng vaøo vieäc cung teân, ñaâu ñöôïc boû uoång moät ñôøi nhö vaäy. Thuôû xöa, vua Ñaûnh Sinh duøng söùc duõng kieän cuûa mình cai trò boán chaâu thieân haï cho ñeán cung trôøi Ñao-lôïi. Ngaøy nay Nhaân giaû phaûi ñaûm traùch vieäc nhö vaäy. Taïi sao? Ngaøy nay toâi vì thöông xoùt taát caû daân chuùng maø môøi thænh Ngaøi nhö vaäy, toâi cuõng chaúng laáy tö caùch vua chuùa maø aân caàn khuyeân thænh. Toâi thaáy thaân

hình Nhaân giaû ñoan trang maø thöông tieác buoàn baõ rôi leä, khoâng nôõ laøm thinh, neân taâm thaùn phuïc caøng taêng boäi phaàn, do ñoù môùi aân caàn chòu khoù môøi thænh nhö vaäy. Ngaøy nay Nhaân giaû ñang ñoä söùc khoûe doài daøo, neân ôû theá gian höôûng duïc, chôø ñeán tuoåi giaø söùc yeáu, chöøng ñoù môùi xaû tuïc xuaát gia. Laïi nöõa, thöa Nhaân giaû, toå tieân töø tröôùc ñeán giôø ñeàu theo hoaøng toäc cuûa mình, ñeán khi tuoåi giaø môùi ñem vieäc quoác gia trao laïi cho Thaùi töû hoaëc ñaïi thaàn. Sau ñoù, xaû boû vöông vò, xuaát gia vaøo nuùi tu taäp. Laïi nöõa, thöa Nhaân giaû, chö Tieân nhaân ñôøi tröôùc coù daïy raèng phaøm con ngöôøi luùc thieáu nieân phaûi thoï höôûng duïc laïc, ñeán luùc trung nieân neân kinh doanh söï nghieäp caàu tieàn taøi ñeå soáng, ñeán khi giaø yeáu môùi xaû boû taøi saûn giao laïi cho con caùi, roài tu caùc phaùp khoå haïnh. Nhö vaäy ñoái vôùi moïi phöông dieän xaõ hoäi ñeàu xaây döïng chu toaøn. Ngöôïc laïi ngöôøi luùc nieân thieáu khoâng thoï duïc laïc, luùc trung nieân khoâng xaây döïng söï nghieäp, vieäc laøm nhö vaäy chính laø oaùn thuø cuûa baûn thaân, cuõng goïi laø giaëc. Ñeán khi tuoåi giaø, caùc caên suy yeáu khoù maø tieáp nhaän duïc laïc. Laïi nöõa, thöa Nhaân giaû, giaû söû thieáu thôøi muoán tu phaùp khoå haïnh, cuõng bò caùc caên ñoøi hoûi nguõ duïc. Ñeán tuoåi giaø trong taâm suy nghó muoán ñoaïn tuyeät caùc duïc laïc, thì cuõng deã hoä trì caùc caên sinh taâm xaáu hoå, yù môùi ñöôïc vaéng laëng. Laïi nöõa, thöa Nhaân giaû, ôû theá gian luùc thieáu nieân chính laø thôøi kyø sung söùc, khoâng theå thaáy ñaïo cao xa, seõ coù nhieàu söï sai laàm. Ñeán tuoåi trung nieân, khí huyeát daàn daàn suy yeáu, thôøi kyø phoùng daät ñaõ qua. Nhö coù ngöôøi qua ñöôïc caùnh ñoàng hoang, ñöùng nghæ, thôû than: “Ta ñaõ vöôït qua caùnh ñoàng naøy.” Vaäy ngaøy nay Nhaân giaû ñang ñoä thanh xuaân, chính laø luùc höôûng thuï, nguyeän xin Nhaân giaû tuøy yù nhieàu ít neân thoï duïc. Laïi nöõa, thöa Nhaân giaû, thuôû thieáu nieân caùc caên khoù ñieàu phuïc neáu Nhaân giaû muoán thöïc haønh caùc phaùp söï, öa meán caùc phaùp haïnh, phaûi theo phaùp nhaø Ngaøi, cuùng teá chö Thieân. Nhôø söï cuùng teá ñoù cuõng ñöôïc sinh leân trôøi. Nhaân giaû ôû trong nhaø duøng vaøng, baïc, ngoïc ngaø quyù giaù trang söùc nôi thaân vaø hai tay, caùc vaät quyù toûa aùnh saùng nhö ngoïn ñeøn. Laïi nöõa, thöa Nhaân giaû, caùc vua ñôøi xöa ñaàu ñoäi maõo baùu, thaân theå trang söùc, thöôøng ôû trong cung cuùng teá chö Thieân,

haønh caùc phaùp haïnh, laäp hoäi Voâ giaø roài môùi vaøo trong nuùi tu caùc phaùp ñaïi tieân ñeå caàu quaû giaûi thoaùt. Ngaøy nay Nhaân giaû neân hoïc caùc vò vua aáy, laøm theo moãi ñoä tuoåi. Vua nöôùc Ma-giaø duøng ñuû caùch ñem nhöõng lôøi uûy duï nhö vaäy, muoán khuyeán thænh Boà-taùt hoaøn tuïc. Nghe vua nöôùc Ma-giaø khuyeán thænh, Ngaøi khoâng bieán ñoåi sôï seät, thaân taâm khoâng lay ñoäng vaéng laëng an truï nhö nuùi Tu-di, khoâng sinh yù töôûng gì khaùc, thu nhieáp caùc caên, ba nghieäp thanh tònh. Coù baøi keä: Vua Ma-giaø-ñaø khuyeân Boà-taùt Nhö tình baèng höõu trao ñieàu lôïi Boà-taùt baèng ba nghieäp thanh tònh Ñaùp laïi nhö sen khoâng thaám nöôùc. Boà-taùt baûo: –Naøy Ñaïi vöông nöôùc Ma-giaø-ñaø, ngaøi noùi ra nhöõng lôøi baát thieän, lôøi ñoù gioáng nhö lôøi cuûa keû voâ trí, chaúng xöùng ñaùng lôøi noùi maãu möïc cuûa baäc Ñaïi vöông trong thieân haï. Neáu Ñaïi vöông coù taâm chaân thaät ñoái vôùi Ta, daàu lôøi noùi thaønh thaät ñoù cuõng khoâng lôïi ích, cuõng chaúng phaûi thöông meán Ta, ñoái vôùi Ta thaät toån haïi. Ngöôøi aùc ôû ñôøi khoâng coù töø taâm, cuõng gioáng nhö ngöôøi phuù quyù maø khieáp nhöôïc. Neáu muoán laøm lôïi ích theá gian, caàn

phaûi chæ daïy nhöõng gì thu thaäp töø quaù khöù môùi laø baèng höõu, môùi laø giuùp ñôõ hoï phaùt ñaït. Phaøm ngöôøi thaáy baïn beø gaëp hoaïn naïn chaúng rôøi nhau, ñoàng taâm hôïp löïc beân nhau, môùi goïi laø quen bieát. Ta cho raèng, khi phuù quyù sao laïi khoâng theå laøm baèng höõu tri thöùc! Ngöôøi naøo khi ñöôïc taøi saûn, theo phaùp phaân chia cho baïn khoâng maát maùt thì goïi laø baïn thaân. Ngöôøi aáy coù theå duøng taøi saûn laâu daøi. Khi daïy baûo nhau, hoï khoâng chòu nghe lôøi hoaëc vì nghieäp töø tröôùc maø bò maát taøi saûn thì sau ta cuõng khoâng hoái haän. Nhö nhaø vua ngaøy nay cuøng ta keát giao laø tri thöùc, thaät söï coù taâm aùi kính ta, ñem nhöõng vieäc nhö vaäy chæ baûo Ta; Ta coù theå taùn ñoàng hay khoâng taùn ñoàng yù kieán cuûa nhaø vua. Boà-taùt noùi lôøi nhö vaäy, laïi baûo nhaø vua: –Ñaïi vöông phaûi bieát, Ta caàu ñaïo laø sôï caûnh sinh giaø beänh cheát, caàu phaùp giaûi thoaùt neân choïn laáy cuoäc soáng theá naøy. Thaân toäc quyeán thuoäc thaät raát yeâu meán aùi kính, khoù xa lìa hoï. Hoï khoùc keå aõo naõo nöôùc maét traøn ngaäp maët maøy, hoaëc vì Ta maø boû maïng. Ta boû taát caû ñi ñeán ñaây, vì bieát vieäc tham ñaém nguõ duïc theá gian laø nguyeân nhaân cuûa nhieàu ñieàu baát thieän. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, Ta thaät chaúng sôï raén ñoäc, cuõng khoâng sôï saám seùt cuûa thieân loâi, cuõng khoâng sôï traän hoûa hoaïn bò cuoàng phong thoåi chaùy döõ doäi thieâu ñoát caû ñoàng noäi ao hoà, chæ sôï caûnh nguõ duïc böùc xuùc thaân taâm. Vì sao? Ñaïi vöông phaûi bieát caûnh nguõ duïc voâ thöôøng cuõng nhö giaëc döõ cöôùp taát caû coâng ñöùc, giaû doái khoâng thaät nhö troø aûo thuaät hieän trong theá gian, noù meâ hoaëc ngöôøi ñôøi cho laø söï thaät. Ngöôøi ngu si khoâng bieát neân say ñaém. Huoáng chi chính mình thoï höôûng nguõ duïc. Boà-taùt noùi keä: Nguõ duïc voâ thöôøng cöôùp coâng ñöùc Saùu traàn nhö huyeãn haïi chuùng sinh, Doái gaït ngöôøi ñôøi maéc quaû baùo Baäc trí sao laïi soáng vôùi chuùng. Voâ trí thieân ñöôøng khoâng thoûa maõn Huoáng ôû nhaân gian laïi vöøa loøng Ñam meâ duïc nhieãm naøo coù bieát Ñaâu khaùc löûa hoàng ñoát coû khoâ! Chuyeån luaân thuoû tröôùc hieäu Ñaûnh Sinh Cai trò boán chaâu ngoài xe

baùu Ñöôïc Ñeá Thích ngoài chung nöûa toøa Boãng khôûi loøng tham lieàn ñoïa laïc. Daàu laøm baù chuû ñaïi ñòa naøy Tham taâm vaãn muoán tìm thuoäc ñòa Höôûng duïc ngöôøi ñôøi naøo bieát chaùn Ví nhö bieån caû nhaän nöôùc soâng. Boà-taùt noùi keä roài laïi baûo: –Ñaïi vöông phaûi bieát, thuôû xöa coù moät vò Chuyeån luaân thaùnh vöông teân Na-haàu-sa, thoáng laõnh boán chaâu thieân haï cho ñeán cung trôøi Ñao-lôïi, giaùo hoùa caû nhaân thieân, nhöng loøng tham voâ ñaùy, do vaäy maø ñoïa laïc trong nhaân gian. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, coù Chuyeån luaân thaùnh vöông teân Y-la cai trò boán chaâu thieân haï cho ñeán cung trôøi Ñao-lôïi, nhöng loøng tham muoán voâ ñoä, neân bò cheát. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, vua A-tu-la Baø-leâ sau khi leân ngoâi vua, luùc cuøng Ñeá Thích chieán ñaáu bò thua, Ñeá Thích chieán thaéng chieám ñoaït sôn haø. Roài Ñeá Thích laïi bò vua Na-

haàu-sa chieám ñoaït; Na-haàu-sa vöông sau laïi bò trôøi Ñeá Thích chieám laïi. Nhö vaäy, caûnh giôùi trôøi ngöôøi luaân phieân thay ngoâi ñoåi chuû ñeàu laø voâ thöôøng, heã ai coù naêng löïc hôn thì seõ laøm chuû. Nhö vaäy ngöôøi coù trí hôn neân quaùn saùt tö duy theá naøy: Caûnh giôùi voâ thöôøng thay ñoåi trong choác laùt laøm sao tin ñöôïc! Chæ coù nhöõng vò Tieân nhaân ôû trong röøng nuùi, aên toaøn hoa quaû, reã laù döôïc thaûo, thaân maëc voû caây hay da loâng thuù ñaõ cheát, thaân theå oám gaày chæ coøn da boïc xöông, hoï muoán vöôït qua heát taát caû phieàn naõo, thoaùt ly theá gian, caàu quaû giaûi thoaùt Nieát-baøn Voâ vi. Coøn ai buoâng lung bò nguõ duïc raøng buoäc, ñoïa laïc vaøo luaân hoài. Thöû hoûi, ngöôøi trí ai laïi tham ñaém nguõ duïc. Neáu say ñaém nguõ duïc laø töï chuoác laáy oaùn thuø vaøo mình. Boà-taùt laïi noùi keä: Tieân nhaân ôû ñoäng nôi röøng nuùi AÊn quaû uoáng nöôùc maëc voû caây Ñaàu tuy buùi toùc thaân gaày oám Mong caàu giaûi thoaùt lìa aùi duïc. Neáu khoâng töï cheá haøng phuïc ñöôïc Cuõng bò nguõ duïc noù keùo loâi Duïc oaùn voâ thöôøng laø theá aáy Ngöôøi trí chaúng neân dính maéc vaøo. Boà-taùt noùi keä roài, laïi baûo: –Ñaïi vöông phaûi bieát, chuùng sinh ôû trong coõi duïc vì muoán thoï höôûng khoaùi laïc, maø tìm caûnh duïc ñeå hoøa hôïp, khi ñaõ ñaït caûnh duïc roài, laïi khoâng thoûa maõn. Ngöôøi voâ trí thoï höôûng nguõ duïc nhö vaäy khoâng nhaøm chaùn, hieän taïi bò khoå naõo voâ cuøng, trong töông lai seõ bò tai öông hoaïn naïn. Bôûi vaäy ngöôøi trí khoâng mô töôûng aùi duïc. Ngöôøi trí thaáy keû taïo nghieäp ñen toái, thoï khoå voâ cuøng. Neáu muoán ñöôïc an oån khoâng neân taïo nghieäp, khoâng neân höôûng thoï duïc laïc, caàn phaûi xa traùnh taát caû duïc laïc. Neáu coù hoäi hoïp phaûi bieát coù ly bieät, buoâng lung tình duïc thì taâm phoùng daät, phoùng daät taêng tröôûng thì taïo caùc nghieäp baát thieän, keát quaû cuûa baát thieän laø ñoïa vaøo ñòa nguïc. Trong quaù khöù ñaõ laøm vieäc khoå lôùn, hieän taïi ñöôïc caùc duïc, sau khi ñöôïc duïc roài phaûi coá gaéng baûo veä, neáu khoâng baûo veä ñöôïc thì laïi bò rôi maát. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, ngöôøi trí ñoái vôùi caùc aùi duïc aáy, tö duy theá naøy: Caûnh giôùi ngöôøi trôøi cuõng gioáng nhö vaät mình möôïn keû khaùc, chaúng phaûi vaät thöôøng toàn cuûa mình, vì lyù do gì ñem taâm tham ñaém. Taát caû quaû baùo coõi nhaân thieân nhö söông treân coû, nhö ñaàu raén ñoäc, nhö ñoáng xöông treân baõi tha ma, laïi nhö cuïc thòt ñaàu tieân nôi baøo thai cuûa ngöôøi phuï nöõ, nhö giaác chieâm bao, nhö troø

aûo thuaät, cuõng nhö ñoáng löûa. Taát caû caùc coõi khoå naõo tai öông, khoâng thaät nhö vaäy. Chuùng sinh luoân luoân bò taát caû caùc thöù ñoù böùc xuùc khoå naõo. Neân ngöôøi trí khoâng ñem taâm say ñaém aùi duïc. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, nhö trong caùc luaän coù noùi: Vaøo thôøi quaù khöù ôû thaønh Mò- theä-la coù moät oâng vua muø teân laø Ñaàu-ñeà-laïi-tra, tuy muø maét nhöng sinh haï nhieàu con, taát caû moät traêm ngöôøi con ñeàu baäc taøi trí. Rieâng ngöôøi em nhaø vua coù naêm chuïc ngöôøi con, anh em chuù baùc toång coäng moät traêm naêm chuïc ngöôøi. Sau khi hai anh em nhaø vua qua ñôøi, caùc con cuûa hai vò naøy muoán tranh ngoâi vua vì nhaân duyeân quaû baùo aùi duïc, neân saùt haïi laãn nhau khoâng coøn moät ngöôøi. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, nhö khi khoaûng ñoàng hoang ao hoà Ñaøn-traø-ca bò ñoát chaùy, caùc aùc quyû laïi saùt haïi loaøi suùc sinh. Laïi döôùi nuùi Tu-di coù hai anh em Tu-la vì ñoàng yeâu moät myõ nöõ, hai ngöôøi chieán

ñaáu ñeå giaønh myõ nhaân, caû hai ñeàu bò thöông vong. Laïi nöõa, caùc loø suùc sinh ôû theá gian, troàng caùc truï caây buoäc vaøo ñoù ñuû loaïi suùc vaät ñeå caét moå. Caùc aùi duïc cuõng nhö vaäy, laøm sao ngöôøi trí coù theå tham duïc laïc cho ñöôïc. Roài Ngaøi noùi keä: Thuôû xöa Tu-la hai huynh ñeä Yeâu moät myõ nöõ gieát haïi nhau Coát nhuïc töông taøn vì haùo saéc Keû trí bieát vaäy chaúng ñam meâ. Boà-taùt laïi noùi: –Ñaïi vöông phaûi bieát, hoaëc laïi coù ngöôøi vì ham nguõ duïc mong caàu sinh leân trôøi hay sinh nhaân gian, sau khi ñöôïc sinh vaøo coõi ñoù roài thì say meâ nguõ duïc, toaøn thaân nhö chìm vaøo nöôùc soâi hay sa vaøo haàm löûa. Caûnh giôùi voâ thöôøng doát gaït nhö vaäy, cuõng chæ vì nguõ duïc maø chuoác laáy oan nghieäp vaøo thaân. Laøm sao ñem taâm luyeán aùi cho ñöôïc! Roài Ngaøi noùi keä: Ngu si aùi duïc khieán baàn cuøng Raøng buoäc toån thöông nhieàu ñau khoå Troâng mong nhôù duïc mau thaønh vieäc Naøo bieát caïn söùc ñôøi sau khoå. Boà-taùt laïi noùi: –Naøy Ñaïi vöông nöôùc Ma-giaø-ñaø, Ta bieát nguõ duïc coù toäi loãi ñau khoå nhö vaäy, neân nhaø vua chaúng neân laáy nguõ duïc maø khuyeán duï Ta. Ta ñang muoán ñi treân con ñöôøng voâ uùy. Neáu Ñaïi vöông thaät laø baïn toát vôùi Ta, thì ñem nhöõng lôøi khuyeán duï theá naøy noùi vôùi Ta: Mong raèng ñaïi nguyeän roäng lôùn cuûa Nhaân giaû sôùm thaønh töïu, nguyeän sôùm thoaùt khoûi phieàn naõo. Vì sao? Vì Ta chaúng bò nhieàu ngöôøi röôït ñuoåi, neân laùnh vaøo trong röøng nuùi. Ta cuõng chaúng phaûi bò ñòch traû thuø hay truy luøng, ta chaúng phaûi bò ngöôøi khaùc chieám ngoâi maø boû ñi. Ta cuõng chaúng phaûi caàu ñaïo nhö caùc Tieân nhaân ñôøi xöa maø thoaùi chí trôû veà. Theá neân, Ta khoâng thuaän theo lôøi Ñaïi vöông. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, nhö coù ngöôøi naém ñaàu raén ñoäc vöùt ñi, coù theå muoán baét trôû laïi hay khoâng? Nhö neùm ñuoác löûa ñang chaùy vaøo tay, coù naém baét laïi khoâng? Cuõng nhö vaäy! Cuõng nhö vaäy! Ta ñaõ boû nguõ duïc, xuaát gia roài, maø trôû laïi thoï nguõ duïc thì cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, ví nhö ngöôøi coù ñoâi maét saùng, khoâng toát ñeïp hôn ngöôøi muø maét hay sao? Ví nhö ngöôøi khoâng bò caùc vieäc raøng buoäc, khoâng toát ñeïp hôn ngöôøi bò raøng buoäc trong lao nguïc hay sao? Ví nhö ngöôøi giaøu coù nhieàu cuûa caûi, khoâng toát ñeïp hôn ngöôøi baàn cuøng ñoùi laïnh aên xin hay sao? Ví nhö ngöôøi thoâng minh trí tueä, khoâng toát ñeïp hôn ngöôøi ñieân cuoàng hay sao?

Nhöng nhöõng ngöôøi aáy coøn coù choã ñeïp chöù ta ñaõ xa lìa nguõ duïc, khoâng moät thöù naøo Ta coù theå tham ñaém. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, nhö lôøi Ñaïi vöông ñaõ noùi: “ÔÛ laïi nöôùc ta thoï höôûng nguõ duïc, tuøy yù hoan laïc, ta seõ cung caáp tieàn cuûa vaø theå nöõ.” Ñaïi vöông bieát cho, ta nay khoâng chaáp nhaän nguõ duïc theá gian nhö ngaøi noùi. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, khi Ta coøn ôû cung ñieän, coù voâ soá nguõ duïc, phaûi boû saùu vaïn theå nöõ, xuaát gia vaøo röøng nuùi. Ñaïi vöông phaûi bieát caùc thöù nhö vaäy, coù voâ löôïng voâ bieân tai öông nguy hieåm, loâi keùo chuùng sinh vaøo trong ñòa nguïc, coøn dö baùo thì laøm loaøi

suùc sinh, ngaï quyû, maát heát thieän caên, khoâng phaûi laø ñieàu Thaùnh nhaân ca ngôïi. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, caùc duïc laïc theá gian gioáng nhö maây bay khoâng moät chuùt taïm döøng, nhö traän cuoàng phong khoâng bao giôø yeân nghæ, nhö thaùo nöôùc treân nuùi doàn daäp cuoán troâi. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, ngöôøi ngu si ñam meâ nguõ duïc khoâng bieát giôùi haïn, traàm luaân trong sinh töû bò phieàn naõo troùi buoäc khoâng theå ra khoûi, nhö löõ khaùch treân ñöôøng daøi khoán khoå moûi meät, laïi uoáng nöôùc maën caøng uoáng caøng khaùt. Ñuùng nhö vaäy, ngöôøi höôûng thuï naêm duïc, khoâng bieát söï nguy hieåm cuûa noù cuõng vaäy. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, Ta noùi toùm laïi: Neáu nhö coù ngöôøi ñang höôûng nguõ duïc caûnh trôøi, cho ñeán caûnh duïc tuyeät vôøi ôû nhaân gian. Vôùi taát caû nhöõng thöù duïc laïc voâ cuøng toát ñeïp nhö vaäy, maø ngöôøi ta thoï höôûng roài thì khoâng bieát nhaøm chaùn, tham duïc caøng theâm, seõ tìm caùc thöù duïc môùi laï khaùc. Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, nhö lôøi Ngaøi noùi ôû tröôùc: “Cuøng ta trò hoùa nöôùc Ma-giaø- ñaø, ta seõ nhöôøng laïi nöûa phaàn thieân haï cho ngöôøi cai trò, hoaëc nhaän laáy troïn ngoâi vua ta, ta ñeàu hieán daâng taát caû vaø phuïc vuï cho Ngaøi, hoaëc ta höng binh môû mang bôø coõi khieán cho quoác gia theâm roäng lôùn töôi ñeïp phoàn thònh.” Naøy Ñaïi vöông, ta ñaõ töø boû boán chaâu thieân haï, phong phuù ñaày ñuû khoâng thieáu moät thöù gì maø ñi xuaát gia, ngaøy nay ñaâu coù theå laïi tham ñaém nhaän laáy vöông vò nhoû beù cuûa moät tieåu quoác hay sao? Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, nhö quaû baùo Sa-giaø Long vöông ôû nôi bieån caû, ñöôïc nöôùc meânh moâng, vôùi cung ñieän roäng lôùn ñaày ñuû baûy baùu trang nghieâm, ñaâu coù theå tham soáng nôi nöôùc loã chaân traâu hay sao? Ñaïi vöông phaûi bieát, ñuùng nhö vaäy! Ñuùng nhö vaäy! Ta ñaõ phaùt taâm duõng maõnh, xaû boû boán chaâu thieân haï cuøng cung ñieän baûy baùu... caïo boû raâu toùc, maëc aùo hoaïi saéc, xuaát gia vaøo röøng nuùi tu taäp, maø ngaøy nay tham ñaém vöông vò theá gian thì cuõng laïi nhö vaäy.

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*